

BIOGRAFIE VAN MAERTENS GREGOIRE

In de middeleeuwse stad Brugge ben ik geboren op 1 januari 1924. Mijn ouders, Marie Schouteet en Maertens Alfons, waren eveneens Bruggelingen. Ik heb nog een jongere zuster Gilberte die een viertal jaren jonger is. Ik herinner mij nog dat mijn vader enkele keren over de wereldtaal Esperanto sprak omdat hij een collega had die door middel van die taal aan internationale kongressen deel nam. Maar ik was als vijftienjarige reeds met zoveel bezig. Zo had ik op de zolder thuis een laboratorium gemaakt om allerlei scheikundige proeven te doen. En ik luisterde langs een koptelefoon en een zelfgemaakte radio, naar de toespraak van de nazileider Hitler in München.

In het laatste jaar van de humaniora zat ik in de gemeenschappelijke studiezaal naast Etienne De Baets die me in september van 1938 vertelde dat hij een cursus Esperanto volgde. Ook dat het een gezellige groep was onder de leiding van Fernand Roose; die was lesgever geschiedenis in het atheneum van Maldegem waardoor hij een tiental geïnteresseerde meisjes en jongens had kunnen samen brengen. Ik besloot met Etienne Debaets mee te gaan, en volgde de cursus tot op het jaareinde. Er volgde een soort examen, waar ik met de meeste punten kon eindigen. Enkele maanden later werd ik reeds als propagandaleider verkozen in het groepsbestuur. Die groep was aangesloten bij de Vlaamse Esperantobond en kwam elke donderdagavond samen om onder allerlei vormen het spreken van de internationale taal te bevorderen. Zo kwamen gastsprekers uit andere landen, zoals uit Hongarije en Polen.

Door wereldoorlog 2 kwam een abrupt einde aan de internationale contacten, en bovendien werd de Esperantobeweging niet aangemoedigd door de bezetter. L.L.Zamenhof, de samensteller van de internationale taal, was immers een poolse jood. Nazi-Duitsland kende dan ook geen Esperantobeweging meer. Theo Jung, de uitgever van het tijdschrift Heroldo de Esperanto, was dan ook naar Nederland gevlucht.

Wij trokken ons daar niet veel van aan en bleven onze donderdag-vergaderingen organiseren. Ook het maandelijks tijdschrift van de groep verscheen verder. We konden het laten stencilen op de persen van de broeders Xaverianen te Brugge, waar Debaets en ik onze humaniora beëindigden in 1942. Het werd naar verscheidene adressen in het land onder gesloten omslag verzonden. Het is waarschijnlijk het enige tijdschrift dat in bezet Europa in het Esperanto verscheen. Wij beseften eigenlijk niet welk gevaar we liepen.

Na het oorlogseinde konden wij dan ook als reeds goedwerkende groep andere nieuwe groepen helpen oprichten. Zo denk ik o.m. aan Oostende en Torhout, waar we werkvergaderingen hebben begeleid en voordrachten georganiseerd.

WERELDOORLOG 2 EN MIJN JEUGDJAREN IN DUITSLAND

Met opmerkingen [GM1]:

NA DE BEVRIJDING IN 1943 EEN REIS NAAR HUIS VANUIT NOORDDUITSLAND OVER KASSEL NAAR HUIS

PERSOONLIJKE BELEVENISSEN TIJDENS HET BEZETTE EUROPA

1938 Afsluiting lagere school, acht jaar in de Sint Gregoriusschool met een arme en een rijke speelplaats – fiscus ? Dan naar de Xaverianen, beter gekend onder de naam van de Frères.

1938/1942 Tijdens het schooljaar 1939 Veel legeractiviteiten, er werd o.m. een film gedraaid bij het begin van elke vertoning over ons leger waakt. Op een morgen zat ik in de studie om 7.30 en we hoorden een zeer laag geronk van een vliegtuig en dan een klap van je welste. naar het Bisdomein in de H.Geeststraat.

Mei 1940 – Enkele Stuka's en na 18 dagen waren wij een bezet land. Wat betekende dat voor mij als zestienjarige: geen zee "Spergebied", geen publieke feesten of danspartijen, sterk vertraagde verplaatsingen buiten Brugge (trein, tram of stoomtram), geen enkel internationaal contact, gecensureerde post, en de rantsoenering?!?!? Geen snoep, geen bananen, geen chocolade enz; Bleef alleen het plaatselijk verenigingsleven en de films.

Het nieuwe schooljaar 1940/1941, het voorlaatste jaar begon dus voor ons weinig rooskleurig. Wij moesten onze boeken Noord en Zuid, Nederlandse en Vlaamse literatuur inleveren.....In de studiezaal zat ik naast Etienne Debaets, die de economische volgde, ik de wetenschappelijke, toen de enige bestaande richtingen in de Frères. Hij was slecht in wiskunde, maar een fenomeen in talen. Nederlands, Frans, Engels en Duits was voor hem niet genoeg, hij volgde nog Spaans en Italiaans. Maar we kwamen goed overeen want hij loste mijn taalproblemen op, en ik zijn vraagstukken.

Die vertelde op zekere dag, ik volg nu ook Esperanto, een internationale taal met latijnse roots. Er waren een twintigtal cursisten, waarvan een derde meisjes.Maar ik was in december de primus, en werd onmiddellijk als bestuurslid opgenomen voor de informatie.

Esperanto

In Nazi-Duitsland was

Tijdschrift van nov.42 tot nov. 1947

Schooljaar 1941-1942 De meeste Scholen sloten tijdens die koude winter enkele weken bij gebrek aan verwarming.

1942

Ministerie van economische zaken/Dienst voor Toerisme

Kat - Verplaatsing naar Brussel (Anderlecht) – Zaterdag

1943 – Tewerkstelling in Duitsland – vertrek

Wolf & CO – Walsrode – Herman Löns - Meer schakers dan kaartbombardementen van Hamburg, Hannover en Bremen –

Geen FLAK meer – Meer schakers dan kaarters -

SITTENSEN april-mei

MEI 1945

Reis van Sittensen over Marburg naar Keulen: ongeveer 500 km, met een Wanderer en wegens onverwachte onderbrekingen, ongeveer vijf dagen. Op de snelwegen, geen mens te zien, buiten de snelwegen, een chaos.

SITTENSEN WALSRODE HANNOVER HILDESHEIM

GÖTTINGEN KASSEL

MARBURG KEULEN

Tussen Göttingen en Kassel de snelweg over de Werra

Keulen - BONN